

ДІЛО

Виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринна 4, 10, II. пов. Конто пост. шадн 143.322. Адреса для телеграм: «Діло», Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем Рухоміся не звертається.	ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 450 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 750 ал., Німеччині 750 тл., Швейцарії 5 шв. фр., Чехо- словацькій 20 ч. к., Румунії 15 лей, Болгарії 750 ал., Австрії 750 ш. — Зміна адреси 1 зол.	в справі оголошень ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ- СТРАЦІЙ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.
--	--	--

За внутрішній фронт.

Львів, 24. листопада 1927.

Вже не раз вказували ми на потребу внутрішнього українського національного фронту. Актуальність цього фронту є тим більше очевидною під теперішню пору, коли стоїмо напередодні виборів до польських законодавчих установ.

Фронт боротьби нації за свої основні права і змагання є дуже розтяганий. Відповідно до моменту і створеного положення концентрується він у різних місцях. Іншими словами: різні відтинки фронту ведуть змагання народу відповідно до обставин набирають більшого значіння. Під теперішню пору важливе значіння в боротьбі за основні права і змагання народу припадає на долю парламентарного відтинку. Не значить це, щоби тут концентрувалася вся вага і суть оборонно-здобувачих ділань нації, та без сумніву в даному моменті цей відтінок набуває специфічного значіння.

Сучасна Польща під устроєним виглядом стоїть на розпутьті. Тут іде змагання між двома формами, між парламентаризмом і демократизмом з одного боку, та туманним фашизмом і мілітаристичною диктатурою з другого. Без огляду на те, котрий з тих напрямків вийде побідно з боротьби польської дійсності, нам потрібна сильна і віддана великій справі народу, готова до посвяти і відповідальності національно-політична репрезентація. А буде вона такою лише тоді, коли переведеться відповідний добір людей, коли на чолі національного проводу стануть вироблені, зрілі і сталеві характером діячі, підготовані до боротьби, досвідні, інтелектуально туті. До того ж наша національно-політична репрезентація мусить бути і чисельно сильна та суцільна. А чисельність в першу чергу залежить від єдності українського виборчого фронту, від національної концентрації і консолідації.

Передвиборчий час характеризується консолідаційніми тенденціями. Ми бачимо, як у різношерстому польському таборі йдуть намагання не лише між співзвучними, але навіть соціально різко протилежними партіями в напрямі творення спільних виборчих блоків. Ми бачимо, як з тяжкими труднощами йдуть намагання в напрямі кристалізації виборчого блоку в такій територіально, ідеологічно і соціально розпорошеній суспільності, як жидівська, не зважаючи на непереможний натиск уряду і польських партій. Ми бачимо, що німці, серед яких соціальні протилежності є дуже різкі, вже консолідувалися під прапором боротьби за національні права. Німські соціалісти, представники міського робітництва, об'єдналися з німецькими духами, великими власниками, купцями і фабрикантами. Спішно, хоч тихо, без гомону організується і консолідується інтер-національний табор, кладучи головну вагу на нашу територію, на наші землі, звертаючи головний удар проти українського національного табору.

А в нас?

В нас глухо, в нас непомітно консолідаційні адвигів. Без сумніву, консолідаційна ініціатива — це обов'язок Українського Національно-Демократичного Об'єднання, як пар-тиі загально-національної, як хребетного стовпа нашого громадянства.

І УНДО-ня виконало свій обов'язок. В тому напрямку Центральний Комітет УНДО-ня, на своєму засіданні, дня 12. листопада 1927., рішивши взяти участь у виборах до польських законодавчих установ, постановив:

„Йти до виборів під гаслом спільного виборчого блоку українських національних угруповань і дати від себе ініціативу до створення такого внутрішнього національного блоку. Виконання цієї постанови у при-спішеному ході доручає ЦК. Президії партії“.

Президія негайно звернулася письменно в справі блоку до поодиноких українських політичних організацій, однак, не зважаючи на те, що від тієї хвили мінає вже другий тиждень, не одержала ніяких безсумнівних відповідей.

А тимчасом зближається речинеш закінчення каденції сейму і розписання нових виборів, а в парі з тим початок виборчої кампанії. Довше гаятись безумовно не можна. Тактика мовчанки або неясних натяків і півсловечок є найбільш фальшива і шкідлива. Пора вийти з цього стану незасованости й нерішучости та по мужеськи здобутися на відповідь позитивну, а в крайньому разі навіть негативну. Тоді ситуація буде ясна.

Ми зі свого боку — як усе, так і тепер — обстоюємо український виборчий фронт, бо він один може дати нам побіду, бо він один в силі знівелювати ворожі зазіхання і кертичну роботу наємних інтризів. Коли УНДО-ня пропонує іншим українським політичним угрупованням спільний виборчий блок, то робить це виключно в загально-національному інтересі. Таж кожний неупереджений мусить признати, що тут не грають найменшої ролі які-небудь егоїстичні моменти. Українське Національно-Демокр. Об'єднання хіба не може розраховувати на підтримку інших українських політичних угруповань. Навпаки, воно мусить дати підтримку якраз тим угрупованням своєю пресою й організаційним апаратом. УНДО-ня, йдучи на блок, фактично мусить бути готове на значні жертви — тоді, як інші

угруповання не лише нічого не тра-тять зі свого — т-х сказатиб — сум-нівного стану посідання, але навіть мають всі вигляди на здобутки. Йдучи до виборів самостійно, УНДО може рахувати на більші ман-датові досягнення, як виступаючи в блоку. Навпаки, і інші українські у-груповання при самостійному висту-пі мають дуже слабкі вигляди, а зате зискують у блоку. Та Об'єднання є не лише свідоме, але й готове до де-яких жертв, маючи на меті одно: спільним зусиллям здобути якнай-відповіднішу українську національ-но-політичну репрезентацію: скіль-коство і якість. Бо самостійно-роздрібна виборча акція україн-ських політичних угруповань прино-сить шкоду не Об'єднанню, тільки нації. У взаємній виборчій боротьбі — при існуючій виборчій ординації і виборчій геометрії — можемо зо-всім програти виборчу кампанію на західних окраїнах (на Лемківщині, Холмщині і Підляшші) та понести значні втрати на суцільній україн-ській території. „Санация“ недавно погрожуєвала резкадовою діяльні-стю в нутрі „меншостевих“ грома-дянств. По суті в нас віддавна веде вона розкладову роботу, чого ви-словом є підтримка старої хлібоїд-щини, творення все нових хлібоїд-ських „організацій“ (як „монархі-сти“) та гальванізація старого без-принципного москвофільства. Від-окремлена виборча акція україн-ських національних угруповань у-творилаб пригойдний ґрунт для даль-шої розкладової роботи наших на-ціонально-політичних противників, а в наслідку — щільною, що утво-рилась би між українськими угруп-ованнями, моглаб пролізти в харак-тері „репрезентантів“ української „меншости“ кількох хлібоїдських шурів.

Ось чому неминує потрібний у-країнський національний виборчий блок, ось чому імперативом момен-ту є внутрішньо-український фронт. І до того фронту ми закликаємо всіх людей доброї волі, всі чесні україн-ські елементи, всіх, що мають по-чуття громадянської відповідаль-ности.

Інспірована Орсейським Побере-жем частина французької преси за-вдає собі чимало труду, щоби дока-зати, що підписана угода — нічим особливим не замінна та що вона підлісна входить в серію мирних і миротворчих угод, надиханих ду-хом Локарна і благословлених на-тхненням Женеві. Зусилля ці й до-кази, в такій обильності продуко-вані, були би зайві, якби все в них до чиста була єдино тільки щира правда. Якби вчорашня угода не бу-ла нічим іншим, як тільки новою проявою локарнського духа, то під-писана вона була би не двома кра-ями, яких інтереси і без неї були згідні, а ще бодай двома або й трьо-ма іншими країнами, в Адрійській сто-роні Європи бодай рівно з Франці-єю заінтересованими: Італією, Угор-щиною, навіть Німеччиною. Та під-писів цих держав немає. З осібна немає підпису Італії.

III.

А сама відсутність італійського підпису на грамоті договору між двома сусідами Італії передовсім звертає на себе увагу. Мало того Відсутність та викликє підозріння що не проти когось іншого, а саме проти Італії цей союз і націлений Дипломатія — не безкорисний спорт і не академічна забавка, як сама в собі має свій змісл і свою ціль, — далеко не не! Навпаки. Мож-на сказати, що дипломатія завсїдн вицілена на щось або проти когось та що загальні ідеї кермують нею навіть незалежно від свідомости її. Останнє таке правдиве і віковичним досвідом закріплене, що дехто з консервативних французів просто підозріває Бріяна, що антипатія французької лівниці проти фашизму відбивається оце в орієнтації фран-цузької закордонної політики.

IV.

Однак антипатії тієї всетаки бу-ло би замало, щоби довести до та-кого важного акту, як договір з Ю. гославією. Французька закордонна політика, хочаб і ведена людьми лі-вого, демократичного й соціалі-стичного напрямку, є з природи рі-чей суто консервативна: від версай-ського мира, який звернув Франції границі зперед 1870 року, збільшив її колоніальні області та дав їй та-ке становище в Європі, яке вона ма-ла хіба ще за Людвика XIV-ого, або Наполеона I-ого, Франція є і му-сить бути заборолом консерватизму в міжнародній політиці Європи і сві-та цілого. Добути собі краще ста-новиче ніж дав їй версайський мир, про це Франція не може й мріяти; завдання і трудність її полягає в зу-силлі зберігти надбання Версаю; всяка зміна в міждержавній констел-ляції може вийти тільки на шкоду системі, увсячений у версайській гра-моті. Прийде завтра Ерріо і Баяом на місце сьогодинішнього Пуанкаро-го і Бріяна, то від цієї зміни осіб і соціальних ідеологій ніщо не змі-ниться в суті основного завдання французької закордонної політики — завдання консервувати надбане. Не те — Італія. І Німеччина — не те.

V.

Італійський фашизм, що славить-ся — справедливо чи несправедли-во, це інше питання — заборолом і останньою надією внутрішнього консерватизму, є в ділянці закор-донної політики силою наскрізь, ко-рінно і суцільно революційною, куди більше революційною ніж напр. Ра-дянський Союз. Про око воно не-ймовірно, але привидіється тільки то-му, що довкола вас кожного дня твориться, пишеться, говориться, тай призадумайтесь над справжнім, не поверховним, зміслом усього то-го, а побачите, що в сказаному нема пересадки. Радянському Союзові не хибує ні земель для колонізації ні просторів для економічної експа-зії — всі вони на Сході і на Далеко-му Сході. А на Заході? На заході є лінія риського мира і лінія Збруча. Щоби зломити ці лінії, до цього де-каляманії й тиради на тему всесвіт-нього соціалізму й комунізму не ви-старчають; мурі Ернхону колись, кажуть, розлетілися від громових звуків жидівських сурм, однак ма-ло, дуже мало є надій, щоб від са-мих тільки сурм радянських влади східні укріплення Річипосполитої.

VI.

Декламацій Зіновєва і Радека про всесвітню соціальну революцію не

Революційна Італія.

З нагоди підписання французько-сербського договору.
(Від нашого кореспондента.)

Париж, 19. листопада 1927.

I.

В святочний день роковин німецької капітуляції з 1918 р. південно-славянський міністр закордонних справ Марінович з французьким заграничним міністром Бріаном під-писали тут угоду про приязнь і со-юз між Парижем і Білгородом. У-года ця, кажуть, була готова вже то-му 18 місяців; нічого більш зрозумі-лого ніж питання, чому підписано її тільки вчора.

Чому таке довге вижидання?

Причини цього вижидання було, як звичайно в безмежно складних міждержавних відносинах, чимало, і ледви чи хто міг би вичислити їх усі. Деякі з них всетаки просто ки-даються в вічі, і хто хоче бодай як-так орієнтуватися в європей-ській констеляції, не може не зупи-нитися ні на вчорашній угоді, ні на обставинах, серед яких її навіршті підписали.

що тямучий поважно не бере; знов же закордонна політика Чічеріна, революційна супроти азійських областей Англії, є наскрізь дефензивна і консервативна на Заході, асіді-ва-ж супроти російського кордону і ліній Збруча. Так воно, і не інакше. Натомість закордонна політика „консервативного“ і „правого“ фашизму італійського (як зрештою і всякого іншого режиму, який об'являє би спадщину фашизму) з природи річей є, буде і мусить бути революційна — революційна супроти існуючого уформування карти Європи і північної Африки.

Італія душиться в тісних кордонах, в неродючій країні, в неможливості економічної експансії. Вона, чи хоче, чи не хоче, а мусить думати і про Німеччину, і про Савою, і про Корсику, і про Тунізію, і про Алжирію, — навіть про Марок і про Танжер. Та й про югославійську Далматію і про Альбанию. Про Малу Азію, нарешті. Супроти цього італійського тиску Франція і Югославія — природні союзники. Союз їх був готовий вже півтора року тому, але Франція зволікала з підписанням його. Аж коли з кінцем жовтня ц. р. італійська ескадра демонстративно причалила до танжерської пристані, рішилася французька дипломатія ввести в життя союз з Югославією. Два тижні після Танжеру Марінкович і Бріан підписали грамоту про союз.

В. Левницький.

НАЙНОВІШІ МАТЕРІАЛИ
посуває у величезній асортименті, фірма
АНТІН УВЕРА
вул. Галицька ч. 10
Філія в Тернополі, Дрогобичі, Стрию.

Перед новим господарським роком в УСРР.

(Контрольні цифри народного господарства України).

Доповідь представника українського Держплану Ривкіла викликала живі дебати, в яких узяли участь представники різних відомств та установ. Їх критичні uwagi до цифр Держплану для нас дуже цікаві, бо ми через них легше можемо виробити собі поняття про справжнє становище народного господарства України.

Представник Високої Ради Народнього Господарства України (з скорочення ВР НГ), п. Бенчик зазначив, що проект Держплану не зможе бути виконаний „з замкнутих ізоляції промисловості через

* Гляди статтю тої самої назви в 260 ч. „Діла“.

М. ВОЩЕНКО.

Актор.

Оце оповідання — правдива подія. Сталася вона в Астрахані. Розказав мені про це актор-аматор.

Ось що він розказував:

Ось ви, громадяни, питаєте мене, чи я був актором? Ну, був. В театрах грав. Черкувався я об те мистецтво. А воно дурниця. Нічого замітнішого в ньому немає.

Звичайно, коли подумати глибоше, то в тому мистецтві багато гарного.

Скажемо, вийдеш на сцену, а публіка дивиться. А серед публіки — знайоми, своїми зі сторони жінки, громадяни з дому. Глянеш — підморгуєть з партеру — мовляв, не лякайся, Вася, тримайся гостро. А ти, значить, їм знаки подаєш — мовляв, не тривожтеся, громадяни. Знаємо. Сами з вусами. Та як подумати глибоше, то нічого гарного немає в тій професії. Крови більше напсуєш.

Одного разу ставили ми п'єсу „Хто винен?“ Незвичайно сильна п'єса. Там, значить, в одному акті грабники купця граблять на очах публіки. Незвичайно природно виходить. Купець, значить, кричить, ногами відбивається. А його граблять. Моторошна п'єса.

Так ми й поставили ту п'єсу.

А перед самою виставою один аматор, що купця грав, вийшов. І до того його, сірому, горьч так розбірали, що, бачимо — не зможе роли купця вивести. І як вийде до рампи, так на роком електричних лампочок ногою роздає.

Режисер Іван Палич каже мені:

— Не доведеться каже, в другому акті його

зріст невиходить і недостаточність енергетичної бази. Що значить це критичне зауваження. Свого часу, газети радянської України по плавазю згорі навели „ударну“ кампанію проти так званих „невиходів“. „Невиходи“, не страшна болячка радянської промисловості, а по-лягає вона в тому, що велике число робітників, особливо після свят, не повідомляють про це адміністрацію заводів, не приходять на роботу. Тоді читали ми в одній з промов Петровського, що такі „невиходи“ приблизно на 40 пр. зменшують продуктивність великої індустрії на Україні. Здоблешного ці „невиходи“ уряд пробує поменшувати напильником по-вних, неадісплінованих елементів з села до індустрії. Але дописи а місць показували, що справа стоїть інакше. Найбільшу вину поносить дуже поширене серед робітництва пияцтво, а по-за тим — загальний уклад життя на Радянській Україні. Бюрократична тяганина, павіль для робітників, там така велика, що для поладження різних корисних потреб життя — знайти помешкання, купити в кооперативі або у „приватника“ потрібні річі, записати діти до школи, одержати яку посвідку, доводиться тратити дуже багато часу. Пивіше а цю кампанією стало тихо, і аж доперва тепер ми а авторитативного джерела до-відуємося, що не зважаючи на „ударну“ кампанію „невиходи“ далі зростають.

Представник Держплану Харчуларі зі свого боку критикував плян ВГНГ. На його думку, „програма санування, що П розробив ВГНГ гарна, проте П не вино-сують. Як було чотири хворих трести раніш, так залишилось і досі“.

Представник українського Наркомфі-ну Арсон заявив, що а досі ще нема по-трібної уважки між плянами окремих ви-щих економічних установ. Зокрема „пе-ред Держпланом стоїть проблема роз-в'язати питання про більший зріст купі-вельної спроможності села, порівняно до наших ресурсів“. Ця заява представ-ника комісаріату фінансів України по-тврджує наше давнє твердження, що в цілому визиск українського селянства „робочеселянським“ урядом України дій-шов до такої міри, що це загальне ау-божіння українського села починає шкід-ливо відбиватися на всіх галузях еко-номічного життя України. Далі зазначив п. Арсон, що

„зріст продукції в контрольних ци-фрах трохи перебільшено. Звичайно, що промисловість справляється зі зрос-том продукції в 19 пр., проте це по-трібує збільшення кредитів, а це не бажано для системи грошового обігу. В промисловості спостерігається дея-ка невідповідність в розмірах вироб-ництва. Маса коштів у промисловості нині імовірна. Рационалізація дала по-кищо невеликий ефект“.

На жаль, п. Арсон не вказав виходу з ситуації. А а його слід виходить ясно,

що проблема дальшого зросту промисло-вості на Україні може бути розв'язана лише коштами інфляції. До цієї інфляції справа не дійде, а а цього виходить, що відповідних кредитів на розвиток інду-стрії не відпускають. Це тимбільше, що а тепер уже „маса коштів у промисло-вості імовірна“. Це значить, що різні великі підприємства на Україні не ви-користовують і не можуть використо-вати повнотою своєї машинерії і своїх продукційних можливостей чи то через брак сировини, чи то через брак біжучих коштів, чи то через брак замовлень, чи то через неможливість продати вже ви-роблені товари. Це все показує, що сла-бетна „пильність“ більшовицької госпо-дарки при невмінню плянувати, як ско-нстатував Куйбішев, довела до недоціль-ної господарки й безпожиточного узя-нення великих фондів у різні підпри-ємства.

Представник Південоталі, Свіщин зая-вив, що „помітного зниження собівартос-ти продукції тяжко досягнути через за-старіле устаткування заводів“. Отже ба-чимо, що а одного боку в ряді підпри-ємств масу коштів по свідомству Арсона вложено задушно, а а другого — в та-кий важкий галузі тяжкої індустрії, як виріб сталі, устаткування заводів і до-сі таке застаріле, що не можна знизити коштів продукції.

Дуже обережно поставився до цифр Держплану представник Наркомзему, п. Качинський. На його думку позитивні чинники в стані сільського господарс-тва, очевидно, впливали на складання контрольних цифр у галузі сільського господарства.

„Вони передбачають надто великий зріст, а це надто оптимістично, бо пе-базується на гарному врожаї. Чи пра-вильно покладати добробут останніх двох років у плян наступного року? Неврожай може перевернути всі наші плянові передбачення. В контрольних цифрах є деяке неоподдання з п'яти-річним пляном розвитку сільського го-сподарства“.

Тут для нас особливо цікаве автори-тетне ствердження представника укра-їнського Наркомзему, що все більшовиць-ке господарство таке слабе й вичерпа-не, так позбавлене всяких резерв і за-пасів, що перший ліпший неврожай мо-же перевернути всі більшовицькі „плян-ові передбачення“.

ФУТРА
всілякі гуртом і детально
поручає знана фірма
СОЛОМОНА БАЧЕСА
вул. Краківська 6 рік осн. 1896
Тел. 21-26

Представник українського Наркомтор-гу теж ствердив, що між фактичною ро-ботою й контрольними плянами є розп'я-ті. А в обороні діяльності свого відом-ства зазначив, що „говорити про товар-ний голод, як про чинник, покищо нема підстав“.

Але цьому відразу заперечив пред-ставник Українбанку, Вальтер. На його думку а усіх плянах „життєвих інтерес-ів не враховують, наслідком чого а пля-нах бувають проривы. Крім сакасти пляни обережніше, але без цих прорив-ів. Говорять, що у нас нема товарного голоду, а коли подивитися у список дефіцитних товарів, те побачимо, що він досить значний“.

Нарешті виступав п. Каталь, який те на нараді в Ленінграді поставив рад жа-лів від українського уряду до всемогут-ньої Москви. Він насамперед за-значив, що „виимоги а боку окремих відомств та установ не можна задоволю-ти при тому напруженні бюджету та інших джерел, яке матиме 1927-28 рік“.

„Для нас, каже п. Каталь, набуває важливого значіння розвиток торго-вельного будівництва — бетонних фа-брик, доломітних, олійних, що забезпе-чать можливість не лише посилити наші експортні ресурси, а й утворити передумови для розвитку поступових елементів сільського господарства“. „На жаль, цього не усвідомили ще а центрі, й це не знаходиться підтримки з боку союзних центрів... Треба поба-жати, щоб тов. Крижановський, при-сутний серед нас, врахував ті потре-би, що стоять перед Українською Рес-публікою і щоб а його особі ми знай-шли підтримку при остаточному за-твердженні пляну союзнаго будівни-цтва на 1927-28 рік“.

Більший товариш Каталь. Нарівав він у Ленінграді, парівав він і в Харкові. Ми одначе не віримо, щоб ці парікан-ня й сілані прохання направили криз-ли, що діється Україні, зустріли хот я кенебудь спочуття серед представників московського центру. Принаймні а про-мові представника Союзнаго Держпл-ну, п. Крижановського ми цього спо-чуття і взагалі якогонебудь розуміння для потреб України не знайшли. А у ве-ликому інтересі, як дав Крижановсь-кий представникові Ратау (радянськ телеграфічна агенція) він сказав, що на слідком урожаю Україна має великі за-паси абиля.

Відсіля, природно, треба буде по-ставити питання про деяку зміну час-ткової участі, що П має Україна в за-гальній системі товарного провозу вапня в СРСР. Зокрема, беручи на у-вагу широке будівництво на Україні а також інтерес, що його виявляє у-країнське селянство до сільсько-гос-подарського реманенту, можна буде проробити питання про додаткове по-

випускати. Роздусить, сучий син, всі лампочки. Може, каже, ти замість нього відіграєш? Пуб-лика дурепи — не похопиться.

Я кажу:

— Я, громадяни, не можу, кажу, ід рампи вийти. Не просіть. Я, кажу, лише-що два гар-бузи зів.

А він каже:

— Рятуй, братчику. Хоч на одну дію. Може той артист опісля очуняється. Не зривай, каже освітньої роботи.

І такі вблагали. Вийшов я ід рампи. І вийшов по ходу пєси таки в своїй маринарці, в штанах. Лише що борідку чужу приклеїв. І вийшов.

А публіка, хоч і дурепи, зразу пізнала мене.

— А, — кажуть — Вася виступив! Не тороній мовляв, тримайся гостро...

Я кажу:

— Торопіти, громадяни, не доводиться — раз, кажу, критичний момент. Артист, кажу, силь-но під мухою і не може ід рампи виходити. Блює.

Почала дію.

Граю я в дії купця. Кричу, значить, ногами від грабників відбиваюся. І чую, наче справді хтось а аматорів мені в кишеню лізе.

Застібнув я маринарчину. На бік від ар-тистів.

Відбиваюся від них. Просто по пиці валю. Ей-Богу!

— Не підходьте, — кажу — наволочі, честю прошу.

А ті по ходу пєси все наслідують і наслідують. Вийшли у мене гаманець (18 червінців) і до го-динника прутся.

Я кричу не-своїм голосом:

— Рятуйте, мовляв, громадяни, справді граблять.

А а того повний ефект виходить.

Публіка-дурепи а захопленні в долоні пле-ще. Кричить:

— Намагай, Вася, намагай! Відбивайся, лю-бий! Вали їх, гаспидів, по маківках!

Я кричу:

— Не помагає братчики!

І сам перішу просто по рилах.

Бачу — один аматор кровю стікає, а інші, підляки, а газард увійшли і наслідують.

— Братчики, — кричу — та шож це таке? За шож це приходиться мені страждати?

Тут режисер ізза кулі висувається.

— Молодець, — каже — Вася. Прекрасно, каже, рольку ведеш. Продовжай далі!

Бачу: крики не помагають. Тому що, що не крикнеш — все гладко по ходу пєси укладається. Став я на коліна.

— Братчики! — кажу. — Режисере, кажу, Іване Паличу! Не можу більше! Спускайте зава-вісу. Останнє, кажу, заощадження справді пруть!

Тут деякі театральні сцени — бачуть, не по пєсі слова — ізза кулі виходять. Суфлер, спа-сибіг, із будки на верх вилазить.

— Мабуть, — каже — громадяни, справді у купця гаманець свиснули.

Спустили занавісу. Води мені в корячку при-несли. Напоїли.

— Братчики! — кажу. — Режисере, кажу, Іване Паличу! Та шож це? — кажу. По ходу кажу, пєси хтось гаманець у мене виймив.

Ну, зробили трус у аматорів. Лише грошей не найшли. А порожній гаманець хтось між ку-ліси кинув.

Гроші так і пропали. Наче згоріли.

Ви кажете — мистецтво? Знаємо! Грав!

(Переклад а української мови)

жуві на сукно фабрики авт. — У Мамеліні відкрили новий атентат на залізничну при поштові поштової машини. — Замеду-маз руху. — Як закор. справ. Титулю, що набуває в плані до Мусоліні. — Мусоліні зробив гарний жест: заліз, що не хотів робити йому дарунок, поштові приващити ці гроші на добродішні цілі. — Франція купила під Бельгію на 750 міль. — Як уряд для наукових потреб. — Десятка італ. урядовців приймали в Мадриді бенкетом. — Як уряд урядовців про потребу зміцнення дружби між двома державами, що мають одну систему правління. — У Поембучу створили дитячий проєкт за сприяння кн. Падана Кобурзького, а також маїстів на Са-веніні. — Агіт. статистика жвава, що за рік зменшилася число членів у об'єктах „третійшого“ на 250 тис. мешк.

— 3 руханки і спорту. В неділю дня 27. листопада п. р. о год. 7.15 вечером відбулися в руханковій салі „Сокола-Батька“ при вул. Руській ч. 20 (Дім Ді-стрі) реферат проф. Степана Гайлуща а. н.: „Як повинна виглядати руханка і нас на солі“ з поглядом на руханку. Зступ на салі 50 сот. для студентів і молоді 30 сот. Руханкове Товариство „Сокол-Батько“ у Львові бажаючи спра-вити фізичного виховання нашого на-роду зацікавити найширші кола украї-нського громадянства хоче влаштувати тижня відпочити на руханково-спортові тижня.

— 20 америк. доларів зібрано для Кру-чка „Рідної Школи“ на Городиському чередстві при посвяченні власної до-мішки Товариства Опіки над українськи-ми емігрантами при вул. Городиській ч. 95. І. яке відбулося 19. п. м. Коли такі громадяне гуртуються біля Товариства, ново певно сповнить як слід своє гарне завдання — опіки над українськими е-мігрантами.

— Особисті вісти. Іван Матіяха з Зе-лева одержав диплом доктора медици-ни на відомським університеті.

Театри.

„Коопер. Український Театр“ під ди-рекцією к. Стадника (вул. Шашкевича). Три дні перерви по причині виїзду на провізцію.

Міський великий театр: 24-го „Наганіні“ оперетка Ф. Легара. 25-го 11-й „Симфонічний концерт“. Початок 7.30 вечером.

Міський „Театр Новості“: 24-го „Преміюна краса“, фарса Яс-тембека-Залеского. Початок 7.30 вечером.

Кіна.

„Палас“: Заказана дільниця Альжиру. „Лев“: Велика і мучка курчавки на підставі Бальзака. Небажком: „У державі зеленого дракона“ з Льон Чансес. „Аполло“: „Зов моря“, з Марією Ма-миською, Маром і Машинським. Варшав-ська філія.

„Фатаморгана“: „Останні дні Помпеїв“.

Поміж здвигнути дм-захист для украї-нських письменників і журналістів у Рині. Засвідчим ділом зрозуміння важкої культурної праці і впливом своєю відкритості українським робітникам пера! Жерти сплати на адресу: Львів, Підвале ч. 7, Земельний Банк Гіпотечний, кнн-мечка ч. 1141.

Шкільне свято.

ПРАПАННЯ ДИР. КОКОРУДЗА ОБОМА ЛЬВІНСЬКИМИ УКРАЇНСЬКИМИ ГІМНА-ЗІЯМИ.

Дня в листопада п. р. обидва рідше свято обидва вчителів збори змисленої ака-демічної гімназії, тобто головного закладу і філії, і молоді цих обидва заклади в нагоді переїзду директора головного закладу, рад-ника Іллі Кокорудзи, в постійний став спо-чинку. На свято свято змислено: бого-додування, відправлення і сповіщеннями, за-явленні в обидва заклади під проводом о. ермита Л. Лушинського в Преображенській церкві і пісні учнівського хору підчас бо-гослуження під батуту проф. Ярослава Ві-тошинського, офіція поранок в салі Наро-дного Дому в приміщенні обидва учнів-ських зборів і пісн гімназійної молоді, якіш-співали вчора в трієльському глеці.

Першою пісню, яку хор відспівав у цер-кві, була пісня: „Сей день, сегоме отпори Господу“ і всі, що не пісн саудали, відчу-вали, що не був сироті день, „сегоме отпори Господу“. Бо от наснів для педагога-верала день, у якому міг попрацювати і своїми товаришами праці і молоді зі свідо-мство добре сповненого обов'язку. Сорок по-тири роки неперомного труду на учитель-ській ниві, а в як 17 літ на становищі на-чальника першої української гімназії, для якого понов право на відпочинок від дільниці діянь його життя. Поранок за-підприємство своєю приващальною промовою д-р Остап Макарушка, який не тільки ка-зав на великі педагогічні заслуги досто-йного смертця, але і на ті праці, якими зо-бавляв він нашу наукову літературу (особа-но монографія про Омелана Оговецького і „Споминок в Атен“). А що саме день перед-ним закінчили збір „Рідної Школи“ віддав був радником Кокорудзі під управу нашу найвищу народну культурно-шкільну уста-нову, вибрання його II головою, то промо-вля, вказуючи на найнезвичайніший обов'язок громадянського долі до його особи, висла-вав свої радість і з того приводу, яка запо-в'язує той припад біли, що родилися при-родини. Приймаючи бачити, що най наш пе-дагог-ветеран, покладаючи своє становище в державній службі, не попустив педагогічної праці, але жертвує свій довголітній педаго-гічний досвід жіночій гімназії „Рідної Шко-ли“ у Львові.

Велика симпатичною була теж шира про-мова-поділка ученика VIII. гімн. класу, Ла-стоєвського, який вручив своєму улюблено-му керівництві гарну пам'ятку, альбом з кантатою, якої слова і музика були нарочно змислені на це шкільне свято. Всі точки про-грами, хорів і солов'ї співу, квартети і ор-кестра, були знаменно підготовлені в напе-дені, що свідчить похвально про солідну працю нашої молоді на локально-музикаль-ній ділянці та про ту повагу, з якою мо-лодь тепер до своїх публічних виступів при-готовується. Був несправний духовий шир, який молоді вкляла своїм старшим го-стам і своїм товаришам. Велике приващя належалося тут без сумніву і тим мистецт-вом науки і музики в обох закладах, шп. Вітошинському і Кокорудзі, що до тої степе-ні вміють розбудити у своїх учеників зами-дування до своєї штучки.

На вечірньому сиротному прийнятті пішли промови, шпирі, сердешні, понажні і гумор-истичні, як не випадливо родилися на товари-ських симпозиумах, а у всіх промовах тер-пеливо витяго змислені шпире побажання, що-би достойною громадянщиною доводилося те-дого трудитися для добра українського на-роду, особливо в „Рідній Школі“.

Пам'ятайте, що всіні збірки на нагроб-ни на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку, Львів, Ринок ч. 10. І. пов. на щадничу книмечку ч. 7916.

Посмертні згадки.

о. Амброзій Рибак, парох Соснова і сов. митр. Консисторії, помер по довгій і тяжкій недугі у Львові дня 26. X. 1927. Похоронено його в родині Я. Гробичи в Соснові дня 29. X. 1927 поби його Дру-жини, яка померла в травні цього року. Молодша генералша нашої інтелігенції вже менше знає імя Помершого. Зате ті, що в 90-их роках кичили студії і старші люди знають Помершого, на ті часи визначеного і знаного співачка. За його часів, коли він в 90-их роках мін. століття студював теологію у Львові, під диригентурою о. Копка зібрався був визначний гурток співачок-пінтома, у склад якого входили Монастирський, Нестайко, Гончаренко, Се-дзівка і інші. Цей гурток зважився впер-ше без помічч артистів-співачів з театру виконати самостійно псалми в св. Пят-ницю і Воскресну Утрину. Іншією ом того емігрантського кроку був Помер-ший, що вже тоді звернувся був на свій гарний голос увагу широкого загалу. Зда-ється, не було ні одного культурного му-зичного осередка в Галичині, який би не запрошував його до участі в концерті. Як священник у Соснові організував у 1887 р. церковний хор, потім акадестський гурток і селянську смичкову оркестру, взоруючись на ділах недалекого сусіда о. Вітошинського в Демисові. В Бродях, де був катехитом до 1892 р. заложив та-кож церковний хор, традиція якого збе-реглася до нині. Так само від хор коли був парохом Утківчів. Від 1907—1910 рр. був диригентом і душею „Перемисль-ського Воєна“, якого головою був Во-лодимир Сингалевич, а організатором та інструктором Іван Бушманюк. По переї-сенню до Соснова в р. 1910 „Воєн“ у Пе-ремисльських підупав і до нині не піднісся. В 1906 р. виступив востаннє прикладно зі-сольоспівом у Бережанах на святі сто-літнього заложення гімназії, яку в сам кичив — тоді стрінувся просто з енту-зіастичною критикою всіх галицьких газет без різниці народності. При тому була це людина чистого характеру, шира і то-вариська, не диво, що вмів собі легко здобути в пошукати симпатію, уміючи все внести в товариство погідний настрій. Від 1910 р., обіймавши парохію Соснів, усу-вається в тишину родинного огнища. Правда, слухить пильно за культурним життям своєї парохії, відновлює хор і дає представлення. Серє участь в економіч-ному житті, залишає по собі не одну пам'ятку в селі, як ось два Народні Дому в Соснові і Раківні, вибудувану його за-ходом школу в Утківчівчів і Тучині, цер-кву в Тучині, відновує церкви в Соснові — та всі ті справи не винювали шпівної суті його життя. Як музик-самоук сту-диює і вглядюється в ту ділянку, потім компонує, освідано в першій мистецт-вовій річч: уложив шлу Службу Богу. Ту Службу його укладу мислений хор співав на його похоронах. Даліше схом-понував шлу внаку церковних і світських пісень: солов'ях, дуєти, квартети, хори і кілька фортепьянових творів. Головною любов'ю його були церковні і світські за-являючі його проф. Осип Рододоль-ський і з них уложив дві гарні фортеп-ьянові вивазки. Хоч фазом люди нераз на-

моляли Помершого, щоб дешо зі своїх писань вилас друком, однак того він зробити не хотів і всі листи у мистецт-вах. Лишив теж у 3 томах записки зі свого життя, які висвітлюють багато фактів з нашого сусільного життя. Віна і повесні злітні підкопали його здо-ролля і були причиною смерті. Хоч хорий, але мав ще тілми енергії, що відбувалося знищену рідною церкву в Семичівчів, а також перемисльський дім і буяники в Со-снові. Шукав помічч і ритунку для адо-ролля і задумав виїхати в Празь. Одначе по дорозі у Львові горічка змоглося і знищила організм, який реанс до життя і до класи. Був шле життя примірним священиком, добрим дорадником для парохії і не мав між ними ворогів. На-городою для нього був ширій плач на могилі всіх учасників похорону, своїх і знайомих. В. И. П. І

ОПОВІСТКИ.

Товариські сходни в Українським Технічнм Товаристві з візчитами і диску-сіями відбуваються кожної суботи в год. 18 в льокалі Товариства. — Виділ. 4-2

Загальний Збір Т-ва „Просвіта“ у Львові відбувся в понеділок дня 26-го грудня 1927 в салі Муніципального Інсти-туту ім. М. Лисенка (вул. Шашкевича 5). Початок Збору в годині 9-й передполуд-нем. Дневний порядок: 1) Відкриття Збо-ру і прочитання протоколу з останнього Загального Загального Збору; 2) Ухва-лення регуляменту для ведення Загального Збору; 3) Вибір коміт-матки; 4) Звіт з діяльності Т-ва за час від I. VII. 1926 до 30. VI. 1927; 5) Звідолення Ревізій-ної Комісії і уділення абсолютної Голо-вному Виділю; 6) Вибір голови, 6 членів Головного Виділу, 6 заступників виділо-вих і Ревізійної Комісії з 5 членів і 2 за-ступників; 7) Усталення членської вкла-ди на 1928 рік; 8) Внески і запити. — Львів дня 23. листопада 1927. — За Го-ловний Виділ Т-ва „Просвіта“ у Львові: М. Галушинський голова, В. Мудрий се-кретар.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

П АРОХ, старий віком, глядає помічника священника до парохії за доброю винагородою. Адреса: Адміністрація „Діла“. 9 8 2-3

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик прещіпні продає за годинку і на рати від десятиків літ з найліпшої сторони звісна фірма Іван Зальтенранх, Львів пл. Марійська ч. 5. 3 39-2

АВАЛЕРСЬКИЙ покій з окремим вхо-дом та мешкання для учениць, Хша-новської 14 п. п. офіційно. 4 68

ПОШКУЮ посади до товариства з англійською мовою, найраше для дівчат від 12-ти літ. Зголошення під „Ан-глійка“. 976

АМОСІ ЯНА господарня у лікаря, добра кухарка, глядять місця за саме удержання для себе і своєї дволітної дитини. Першою сні сидітства і поручення. Зголошення до Адміністрації під „Гаста“.

О. ОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

д-р Маркіян Дзерович

спеціаліст внутрішніх недуг ординує від 1. грудня 1927 у Львові вул. Кохановського ч. 100 пристанок трамваю 3, 6, 7.

Спеціаліст недуг легінів, серця і жовудка

д-р Фелікс Ган

Львів, ГОРОДЕЦЬКА 46. 888 Переселення Рентгенон 16—24

Подяка.

Вп. Панові Д-ру Володимирові Гамер-ському повагоюму лікареві в Бучачі, складано шпире Спасибі, за його солід-ний труд і опіку надоміном в часі моєї 5 тижневої тяжкої недуги.

Д-р Осип Кухтия кандидат адвок. в Б. чачі.

Будильники.

„Зеніт“ „Джез“ (газ) прикрашені і звичай-ні найдешевше у най-більшій складі го-динників „Доноров-ський“ — Рододоль-ський, Львів, Академічна 2 (Готель Жоржа). — догали уложити. — власні ро-дичи. 110 а 11-2

225

Ціни приступні — шпире ретани.

ВІВСЯНА КАШКА

Quaker Oats

ШЕАЛЬНО ОЧИЩЕНА

ПІД ЗГЛЯДОМ КІЛЬКОСТІ КЛ-ЛЮРІЙ, ВМІСТИМОСТІ ВІТАМІН, ЯК ТАКОЖ ВІЛКОВИХ І МУЧНИХ СУБСТАНЦІЙ, ПЕРЕВИЩАЄ ВСІ ІНШІ КОРМИ.

ВИДАВНИЧІ НОВИНИ!

В. ІВАНОВ:

ПОВОРОТ БУДДИ

Повість найважливішого сучасно-го письменника СРСР. Ціна 2 зол.

Б. ПІЛЬНЯК:

СМЕРТЬ КОМАНДАРМА

Сензаційна повість про загадочну смерть командира більшовицької армії Фрунзе. Ціна 0-60 зол.

Замовляти у видавничій

„ІЗМАРАГД“

Львів, вул. Словацького ч. 14.

Конкурс.

В гімназії „Рідної Школи“ в Дрогобич є місце для класичного фільмолога. По-дання до 1. грудня вносити до Головної Управи „Р.Ш.“ у Львові, Ринок ч. 10 п. п. — Презид. Головної Управи „Рідної Школи“. 971-1-2

ПОДЯКА.

По причині смерті нашого Батька і Діа-о. Амброзій Рибак парох в Соснові по-чувався до обов'язку зложити шпире подяку усім — які у нашій горю не по-лишили нас самих. В першій мистецт-во Бсч. о. каноніков Томовичеві і Книжко-вичеві за вправлення похоронів у Льво-ві, а Бсч. о. деканови Сендешському, о. Книжковичеві, Тугинові, Голови-ському, Чолєви, Слободянові, Романов-ському, Яремковичу, Мидзеві, Дмитро-ковичу, о. Шварцові, Нелазьковичу, Фла-кешеві і п. ігорови Сендешському — з-участь в похоронах в Соснові. Спеціально дякуємо за зворушливі надгробні промови о. Сендешському, о. Яремковичу, о. Нелазьковичу і п. дир. Даконімову, Ви. Панкстат Дорудяковичу, Дрималіковичу, Тачакон-ському, Книжковичеві, Рододольському, Шва-нечкам, Огурковичу — за помічч і потику в недугі помершого у Львові, Ви. п. Ле-виським нотарам в Пдгайчів, п. Доківич, Ромешським, Білинським, Кислевич в Со-снові за помічч в часі недуги і при похо-ронах. За участь в похоронах дякуємо оркестрі з Бугатковичів — хорові в Со-снові — доколичним дякам, братства церковним, Членам місцевої читальні, при-слузі церковній і усім парохіям, знайо-мим і шкільній молоді з Соснова і Раківні. Соснів, дня 19. XI. 1927.

Микола, Ярослав, Роман — сини, Марія і Ангела — сестри, Юрій, Орися і Оля вкля.

Найбільша в краю фабрика дзвонів

Братів Фельчинських

в Калущі, вул. Сілецька ч. 14. в Перемислі, вул. Красинського ч. 63. відіває на замовлення дзвони гармо-нішні і поодинокі, а постійно удержу-ча склада злив 20 шт готових дзво-нів у вазі від 10 до 600 кг.

41-2